

TRANSMİGRANT MANDİBULER KANİN: BİR OLGU SUNUMU

Transmigrant Mandibular Canine: A case report

Doç. Dr. Bengi ÖZTAŞ*
Dt. Şebnem KURŞUN*

Dr. Dt. Şehrazat ÖZDEN*

ABSTRACT

Transmigration has been termed the movement of an unerupted canine across the midline that means canine migrates to the other side of the mandible, crossing the mandibular midline in the absence of pathology or trauma. The etiology of transmigrant teeth is not known although it is thought to be the result of malpositioning of the dental lamina during the embryonic stage of tooth development. The transmigrant mandibular canine is a rare phenomenon. Women are affected more than men. Transmigration is generally unilateral and asymptomatic. In intraoral examination abnormal retention of the primary canine suggest the presence of impacted teeth. Definite diagnosis should diagnose by radiological examination. This rare condition usually requires extraction of the involved tooth because orthodontic forces are seldom successful at erupting these teeth into their proper location.

This case presentation is based on 16 years old male, who is applied to Ankara University Department of Dentistry, has right mandibular canine teeth transmigration.

Key Words: *Transmigration, Impacted teeth, Orthopantomography.*

ÖZET

Transmigrasyon; gömük kalmış, diş arkında yerini alamamış olan kanin dişinin herhangi bir patoloji veya travma olmaksızın orta hattı geçip karşıt arka yerleşmesiyle gelişir. Transmigrasyonun

etiyojisi tam olarak bilinmemekle beraber embriyonal dönemdeki diş gelişimi esnasında dental laminanın malpozisyonu ile ilişkilendirilmektedir. Transmigrant mandibuler kanin nadir rastlanan bir olgudur. Kadınlarda ve unilateral olarak daha sık görülür. Çoğu hastada herhangi semptom vermez. İntraoral muayenede persiste süt dişleri gömük diş konusunda uyarıcı olabilir. Yapılacak radyolojik muayene ile kesin tanıya gidilmelidir. Ortodontik tedavinin gömülü dişi yerine sürdürmedeki başarısının düşük olması sebebiyle transmigrasyona uğramış dişlerin genellikle çekimi gereklidir.

Bu vaka sunumunda Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesine başvuran 16 yaşındaki bir erkek hastanın sağ mandibuler kanin dişinin transmigrasyonuna değinilmektedir.

Anahtar Sözcükler: *Transmigrasyon, Gömük diş, Ortopantomografi*

GİRİŞ

Kanin dişleri diş dizisinde fonksiyonel, estetik ve stabilite açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. Bu dişler diğer ön bölge dişlerine oranla daha yüksek sıklıkta gömük kalırlar. Üst kanin dişlerinin gelişim bölgelerinin diğer dişlerden derin oluşu, ilk oluşum noktalarından oklüzyona gelinceye kadar izledikleri yolun diğer dişlerden uzun oluşu, uzun gelişim dönemine sahip olmaları, sürerken diş kavsi üzerinde yerleşmiş olarak bekleyen dişlerin arasında

* Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Oral Diagnoz ve Radyoloji Anabilim Dalı

girip sıkışmak zorunda olmaları gömüklük oranını artırır. Mandibuler kaninler üste oranla çok daha az gömük kalırlar (1).

Transmigrasyon terimi gömük kalmış bir kaninin diş arkının diğer tarafına geçmesine denir. Çoğu zaman transmigre diş karşıt arka gömülü olarak bulunur. Ancak bazen transmigrasyona uğradıktan sonra yeni pozisyonunda sürebilir. Her iki mandibuler kaninin migrasyonu ise tüm transmigrasyon vakaları arasında % 9-14 oranında görülen nadir bir olgudur (2). Endokrin problemler, herediter faktörler, tümörler, kistler, süt dişlerinin erken kaybı ya da normal olmayan retansiyonları, süpernümerer dişler, aşırı boyuttaki mandibuler kanin kronları, kanin folikülünün normal erüpsiyon lokalizasyonundan uzakta oluşu, mandibula fraktürü gibi etkenler mandibuler kanin transmigrasyonunun altında yatan sebepler olabilir. Transmigrant kaninler genellikle asemptomatiktir. Ancak bütün gömük kalmış dişler gibi transmigrant kaninler de kistik lezyonlara neden olabilirler (2).

Bu vaka sunumunda Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesine başvuran 16 yaşındaki bir erkek hastanın sağ mandibuler kanin dişinin transmigrasyonuna değinilmektedir.

VAKA SUNUMU

Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Oral Diagnoz ve Radyoloji bölümüne Kasım 2008 tarihinde sağ mandibuler azı dişindeki ağrı şikayeti ile başvuran 16 yaşındaki erkek hastamızın alınan sistemik anamnez neticesinde herhangi bir rahatsızlığı olmadığı belirlenmiştir.

Yapılan ağız içi klinik muayenede hastanın alt ve üst çenesinde ağrı şikayetine neden olabilecek derin çürük ve restorasyonlar tespit edilmiştir. Bununla beraber mandibula sağ daimi kanin dişinin eksikliği nedeniyle orta hatta sapma tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak üst sağ kanin dişi oklüzyon hattının dışına çıkmıştır. Hastanın intraoral klinik görünümü Resim 1'de verilmiştir (Resim 1).

Ayrıca çekim hikayesi olmaksızın hastanın ağızda yirmi yaş dişlerinin ve kanin dişinin olmayışı, gömük olma olasılıklarını düşündürdüğünden kesin tanıya varabilmek amacıyla hastadan panoramik radyografi alınmıştır.

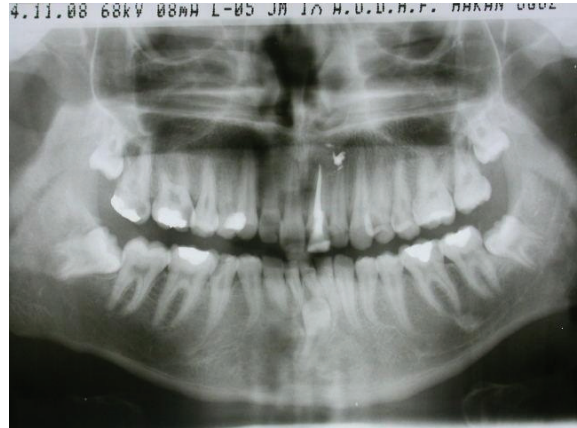

Resim 1a

Resim 1b

Resim 1a ve 1b: Hastanın intraoral klinik görünümü.

Resim 2: Hastanın panoramik radyografik görünümü.

Yapılan radyografik inceleme neticesinde hastanın ağrıya sebep olan dişinin alt sağ 2.premolardaki derin çürük olduğu anlaşılmıştır. Ancak dikkat çekici nokta hastanın eksik olan kanin dişinin gömüklüğü ve orta hattı geçerek çenenin karşı tarafına konumlanmış olmasıdır (Resim 2).

Hastanın yapılan palpasyon muayenesinde herhangi bir ağrı şikayeti mevcut olmayıp tamamen asemptomatiktir.

Dişin pozisyonunu nedeniyle sürdürülmesi mümkün olmadığı için cerrahi yöntemle çıkarılmasına karar verilmiştir.

TARTIŞMA

Toplumda kanin transmigrasyonunun çok nadir görülmesi insidansın belirlenmesini zorlaştırır. Javid (3) 1000 öğrenci üzerinde yapmış olduğu çalışmada sadece 1 tane transmigrant kanin vakasına rastlamıştır. Bundan dolayı bu konu ile ilgili çalışmalar genellikle vaka sunumları ile sınırlı kalır. Özellikle maksiller kanin dişlerinin transmigrasyonu çok daha nadir görülür (4). Bunun nedeninin üst kanin dişlerinin apeksleri arasındaki mesafenin çok kısa oluşu, nazal kavite tabanı ve damaktaki orta suturun kanin dişlerinin migrasyonunda bariyer görevi görmesi düşünülür. Üst kanin transmigrasyonu ile ilgili ilk vaka raporunu Aydın ve Yılmaz (5) yayınlamıştır.

Javid (3) transmigrasyon tanımlanmasında kriter olarak diş boyunun yarısının orta hattı aşmış olması gerektiğini düşünmekle beraber, Shapira ve Kuftinec (6) kron ucu orta hattı aşan her dişi transmigre olmuş kabul etmektedir. Bu vakada sağ mandibuler kanin dişin kron ucunun sol santral diş kök ucu hizasına gelmiş olması nedeniyle bu kritere uymaktadır.

Sunulan vaka transmigrasyon vakalarında genellikle gözlemlendiği gibi asemptomatiktir (3,7,8). Bu nedenle çekim hikayesi olmaksızın dental ark içinde daimi kanin dişin yokluğu ya da persiste süt kanin dişin varlığı konusunda hekim dikkatli olmalı ve radyolojik muayene ile kesin tanıya ulaşmalıdır.

SONUÇ

Kanin dişlerinin transmigrasyonu genellikle asemptomatik seyreder. Sunulan vakanın asemptomatik oluşu, sağ kanin dişi bölgesinde persiste süt dişinin olmayışı ve diş dizisinin düzgün sıralanmış oluşu, o bölgede eksik bir dişi gözden kaçırmamıza neden olabilir. Gömülü kalmış olan dişin bir kist ile ilişkili olma

ihtimali zamanla çene kemiği içinde büyük yıkımlara sebebiyet verebilir. Bu nedenle klinik muayene esnasında belli bir sıra dahilinde dişlerin her birinin ağızda olup olmadığı dikkatle gözlemlenmeli ve sayılmalıdır. Gerektiği durumlarda panoramik radyografi yöntemiyle radyografik muayene tamamlanmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Rohrer A. Displaced and Impacted Canine. Orthod Oral Surgery Int J. 1929; 15: 1002-4.
2. Gonzalez M.A, Aytes L.B. Transmigrant impacted mandibular canines:A retrospective study of 15 cases.JADA 2007; 138:1450-5.
3. Javid B.Transmigration of impacted mandibular cuspids.Int J Oral Surg 1985; 14:547- 51.
4. Joshi M.R. Transmigrant mandibular canines:A record of 28 cases and a retrospective review of the literature.Angle Orthodontist, 2001; 71: 12-22.
5. Aydın Ü, Yılmaz H. Transmigration of impacted canines (Case Report). Dentomaxillofac Rad 2003; 32: 198-200.
6. Shapira Y, Kuftinec MM: Intraosseous transmigration of mandibular canines-review of the literature and treatment options.Compend Contin Educ Dent 1995; 16:1014-7.
7. Görgün H.Transmigrasyon (Bir vaka nedeniyle).T Klin Diş Hek Bil 1997; 3: 116-8.
- 8.Rebellato J, Schabel B. Treatment of a patient with an impacted transmigrant mandibular canine and a palatally impacted maxillary canine.The Angle Orthodontist 2003;73: 328-36

Yazışma Adresi:

*Dt.Şebnem Kurşun
Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
Oral Diagnoz ve Radyoloji Anabilim Dalı.
Beşevler-Ankara. Tel: 0312 2965634
e posta: sebnemkursun@yahoo.com.tr*